

Nro.

159.

DZIENNIK

Patryotycznych Polityków w Lwowie.

Dnia 14go Lipca 1797a

Gazety.

FRANCYA.

Z Paryża dnia 19. Czerwca.

(*Dalszy ciąg.*)

Zapewnić wolność obrządku tak, aby spokojności publiczney szkodzić nie mogła, obowiązkiem prawodawcy. — Jakież są środki do tego? — Tu mowca 4. kwestye iedną po drugiey roztrząsał, to jest względem przysięgi, względem

M 7

dem

dem Deklaracyi żądanej od śług Religii czyli Xięży, względem dzwonów i pogrzebów. Względem ostatniego przedmiotu doniósł, że osobny rapport będzie przyniesiony, i że w niniejszym wspomni tylko o widokach Deputacyi, dla nie przerywania ciągu i całkowitości swéj pracy.

Dowodził nayprzód, iż w Kraiu, gdzie wszystkie obrządki są pozwolone, przyśięgi żądać nie można, ponieważ są takie religie, które iey zabraniają. Prócz tego byłoby to zgwałceniem niewinności sumień a poczciwi zawsze będą wierne-
mi bez przyśięgi, zli zaś niebędą niemi pommo przyśiąg.

Deklaracya żądana od Xięży nie dotyczyła się ich sumienia, i trzeba było życzyć, aby się iey poddali. Posłuszeństwo jest w ich sercach, za cóż nie ma bydź na ich ustach? Jest to osobliwszy wprawdzie skrupuł, lecz prawodawca wszystkie skrupuły szanować powinien. Nie płaci, niebraaie śług żadnego obrządku, na cóż ich obciążać warunkami i powinnościami? Nie widzi w nich tylko obywatelów, dla czegoż ich, rzymuszając do oświadczeń i przyrzeczeń, do których
inni

inni obywatele nie są obowiązani. Posłuszeństwo okazuje się w czynnościach. — Mnieysza o to, czy jest przyrzeczonem, byleby było dopełnionym, a z tym wszystkim do iak niebezpiecznych zgwałceń, nie byłoby to pozorem? Zbrojny żołnierz chwytając Xiędza w śród Świętych ceremonii, uciiera się o niego z obruszołym ludem, wywleka go z Świątyni. Gdzież się nieszczęśliwy uda? Do lasów; tam to głos jego będzie straszny, prześladowanie uczyni go szanowneyszym, i zapali fanatyzm tym niebezpieczniejszy bo w zakątach ukryty. — Mówiąc potym o Dzwonach zapytał się, dla czego do dźwięku ich nayszczerniejsze przywiązano wyobrażenia. Pewne osoby nie mogą go słyszeć, bez niniemania razem, że słyszą hasło kontr-rewolucyi i religii panującej. Z tym wszystkim sposób ten jest iedyny, a mianowicie powsiach, gdzie mieszkania iedne od drugich są w oddaleniu, do oznajmienia Obywatelowi godziny przeznaczoney, do obchodu obrządków religii. Jest to znak zewnętrzny. Wszak ich tyle mamy. Wolność obrządków wymagalzli ich niewiadomości? Czyliż wszystkie dzwonów
 swych

swych mieć nie mogą. Może kto z waszeń jakowych obawia się. Rostropność urzędników zapobiedzim powinna. Dzwony służyć mogą do buntu. Ach! prawodawcy bądźcie stałemi i sprawiedliwemi, uczyńcie lud szczęśliwym, a dzwonnów się nie bójcie.

Co się tycze pogrzebów, Deputacya mnie ma, iż stronnicy każdego wyznania, mieć powinni do chowania osobne miejsca, gdzieby obchody pogrzebowe odprawiać mogli. Wszystkie religie przywiązują iakowąś świętość do pogrzebów. Nie zazdrośćmy konającemu człowiekowi, gdy śmiertelne zwłoki chce mieć złożone w ziemi, w której rodzice i przyjaciele jego odpoczywają. Niech wolno będzie pobożności, wdzięczności, przyjaźni. smutnym żalom i czułym wspomnieniom, modlić się na ich grobach i łzy wylewać. Niech te przyjemne wyobrażenia towarzyszą ostatnim umierającego chwilóm, niech mu zasłonią okropny widok zniszczenia jego.

Prawodawcy macie obywatelów do ukształcenia, zapalcie ich imaginacye, zagrzejcie ich serca przez wysokie nadzieie. Wśród grobów religia wskaże
im

im nieśmiertelność. Tamto nauczą się, że człowiek nie jest stworzony, aby tak iak czcza mara przemiał, i w śmierci czerpać będą odwagę do umierania za Oyczyznę.

A my, iakaż nas czeka nadgroda? Powróciwszy z czasem do domów naszych usłyszemy te nader miłe słowa: Bądźcie pozdrowieni ludzie pokoju, przywróciliście nam świątynie i ich sług, powróciliście nam wolność czczenia i służenia Bogu Oyców naszych, przywiązaliście nas do Oycyzny i iey praw, wam winni jesteśmy szczęście i cnotę.

Stósownie do tey mowy, słuchaney z naywiększą uwagą, Oby: *Jordan* podał różne projekta, które wraz z mową mają bydz drukowane i między członków ciała prawodawczego rozdane.

ANGLIA.

Z Londynu dnia 19. Czerwca.

Uzbraiania statków Kanonierskich przeciw zbuntowanym ieszcze okrętom; bezprzeftannie trwają. — Na okrętach, któ-

które do *Gravesand* powróciły i poddały się wielkie nieukontentowania panują — Ze wszystkich dawniej zbuntowanych okrętów prochy są zabierane, dla zapobieżenia, ażeby który z malkontentów nie poszedł za przykładem Irlandczyka chcącego okręt *Repulse* na powietrze wyśadzić.

We wtorek przybyły depesze z *Dover*, które tam na statku pod banderą pokoju przesłano. Zawierają one paszport dla Posła mającego iechać do Francyi. Lord *Malmesbury* będzie znowu Negocyatorem. Lord *Morpeth* ma mu towarzyszyć. Na początku przyszłego tygodnia z tąd, iak słyhać, wyiada. Nadzieja pokoju co raz się powłzechniejszą staje i papiery w górę idą. W Irlandyi znowu jednego z hersztów insurjentów nazwiskiem *Marmaduke Goldsbury* i to w samym *Dublinie* aresztowano.

WŁOCHY.

Z Wenecyi dnia 13. Czerwca.

Officerowie Francuzcy tu znaydujący się, z iak naywiększą skwapliwością

az-

zatrudniają się uzbraianiem flotty naszej, która do *Toulonu* popłynąć ma. Francuzi ciągle różne zapisują rekwizycye w sukniach, skórach, żywnościach i innych rzeczach. Spokojność iednak zupełna jest zachowana.

W wielu częściach kraiu Weneckiego, mieszkańcy zostali rozbroieni. Dalmacya nie skłania się ieszcze do rewolucyi. Wielu szlachty tam się schroniło. Trzey Inkwizytorowie stanu ściśle są w więzieniu zatrzymani. Muncypalność nasza wstawiała się za niemi do Jen: *Buonaparte*, lecz żadney ieszcze nie odebrała odpowiedzi. Wyznaczono osobną Komisiją mającą lud oświecać względem praw iego i powinności.

Od granic Wł skich dnia 19. Czerwca.

Podług listów z *Malty*, na wyspie tej odkryto obszerny spisek, do którego wielka liczba osób wszelkiego stanu należała. Zamiarem spiskowych było, iak słyhać, zabić Wielkiego Mistrza i Kommanderów i ustanowić demokracją na miejsce terażnieyszego Rządu. Spisek ten miał wybuchnąć dnia tegoż co w *Jenui*,

nui, lecz został odkryty i wzięto się do najmocniejszych środków dla przytłumienia go zupełnego. Znaczna liczba osób jest aresztowanych i odesłano ich do wyznaczonego na to sądu po ukaranie.

Duch rewolucyjny odmieniwszy już postać wielkiej części Włoch, zdaie się chcieć rozpościerać w tey piękney krajnie. Listy z *Neapolu* pisane dnia 6. tego miesiąca donoszą, że tam panie ukryte zaburzenie, którego skutków bardzo się lękają. Toż samo powiedzieć można o Państwach Kościelnych, gdzie wojny nie było. Gdyby nie szczęściem *Stolica* *Papistska* zawakowała, w ów czas rozruchów w Państwach tych obawiać się potrzeba. *Szwajcarya* nawet nie jest zupełnie wolna od zarazy. Zamieszania w *Opactwie S. Galla* są wiadome. Z inney strony dobra harmonia, między *Francyą* i *Szwajcaryą*, z powodu żeglugi na jeziorze *Lugano* naruszona nieco została.